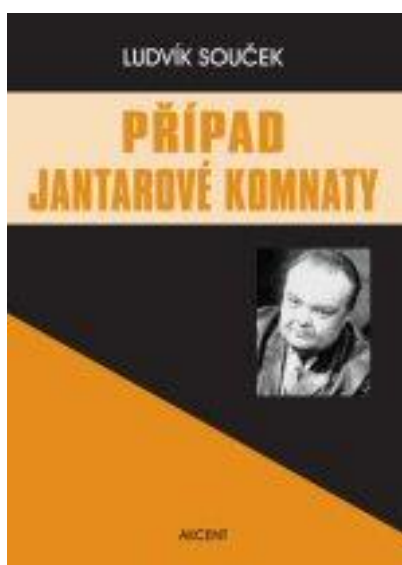

2.10. Nacistické létající talíře v Čechách

2.10.1. Případ nacistického diskoplánu podle Ludvíka Součka

Od časů *Případu čerta číslo čtyři* (1) a *Případu jantarové komnaty* (2) L. Součka bereme německé diskoplány v Praze téměř jako hotovou věc. Když však všechny předložené důkazy a indicie rozebereme podrobněji, všechno najednou začne vypadat spíše jako jedna z dovedných Součkových mystifikací než jako realita.

Obr. 1 Souček, L.: *Případ Jantarové komnaty*.

Nositelem Součkova příběhu je český konstruktér *Mila Kantor*. Měl zlaté ruce, doma dovedl "všechno spravit a skoro všechno vyrobit", začal v Rustonce jako strojní zámečnick, absolvoval nějaké večerní kursy a stal se kresličem, rok před koncem války byl zařazen jako projektant do nějakého oddělení letecké továrny, tzv. projekční dílny B7 v Jinonicích, kde celkem pracovalo 15 lidí. V dubnu 1945 tam bylo zatčeno gestapem 8 lidí, Kantor proklouzl ven a skrýval se v Dejvicích v uhelných skladech. Když přišlo osvobození, vrátil se krátce domů, vyndal z úkrytu uloženou pistol i, šel na barikády a už se nikdy nevrátil. Padl někde na Újezdě, když tuto oblast ostřelovali Němci těžkým kulometem z Hladové zdi. V revoluci padli i další 4 pracovníci z kanceláře B7. Poslední dva zůstali nezvěstní, Němec - gestapák a jeden Čech, Richard Dobrý, patrně kolaborant. Gestapák nejspíše utekl na Západ, o Čechovi se nic neví, možná utekl s ním.

Jako jedna z mála památek po Kantorovi zbyla hliníková nebo duralová váza připomínající kyblík. V něm byly ukryty nějaké papíry, fotografie a kousky kovu. *Martin Anděl*, Součkův detektiv na kolečkovém křesle, kdysi snad vězeň v koncentračním táboře, po válce bývalý příslušník "*zvláštního oddělení, které mělo v prvních poválečných letech bojovat s vnitřním i vnějším nacismem*", zajistil, aby se obsah vázy dostal do "*dobrých rukou, které si s tím už nějak poradí*". *Anděl* (s nímž se ovšem omezeně pohyblivý Souček částečně identifikuje) tedy v tomto případě neobyčejně podobá postavě majora *Zemana*. Pikantní na této věci je i to, že seriál *Třicet případů majora Zemana* vznikl v televizi v době, kdy tam byl i *Souček* a pravděpodobně tvůrcům seriálu také ideově přispěl. Není bez zajímavosti, že budoucí major *Zeman* stejně jako *Anděl* se v prvním díle vrací také z koncentračního tábora a bojuje proti *wehrwolfům*, v díle *Prokleté dědictví* je zasypán, ne ve staré podzemní továrně, ale v dole, na rozdíl od *Anděla* vyvázne bez zranění. V díle *Dáma s erbem* se *Zeman* v rámci utajení představuje jako *Souček*.

Ale zpět k *M. Andělovi*, jehož postavu dotváří také záliba v nožích.

Dlužno bohužel podotknout, že Součkovy sympatie k příslušníkům *Státní bezpečnosti* jsou značné. Vyplývá to z jeho některých citací: "*...mladík v placaté čepici přeskočil plot vzornou odbočkou*". Tentýž promrzlý mladík potom odmítne jít se ohřát i horký čaj a celý ztuhlý odběhne na autobus, aby stihl v televizi hokej (v roce 1966 - kolik domácností tehdy už mělo televizi?).

V *Jantarové komnatě* Souček ústy *M. Anděla* vypráví: "*Ve dne jsme bývali v akci, v noci jsme psali články, chystali přednášky, jindy naopak. Čert ví jak, ale vydrželi jsme to.*" Souček připomíná i obětavé nasazení pohraničníků, kteří "*nespali celé noci*". Ostatně celé líčení boje *M. Anděla* a jeho kolegů se záškodníky na Chebsku také značně připomíná „*Krále Šumavy*“.

Zajímavá je i Součkova jmenná hříčka. Jeho hlavní kladný hrdina se jmenuje *Anděl*, dvě záporné postavy cizích agentů dostávají přezdívky *Čert* a *Belzebub*. Těžko vymyslet ještě jasnější protiklad mezi dobrem (v podobě příslušníka *Státní bezpečnosti*) a zlem, kapitalisty tolerovanými nacistickými záškodníky. Byla to povinná úlitba, bez níž by Součkovy knihy nevycházely? Musel tak *Souček* psát jako člen ÚV KSČ? Bylo to jeho niterné přesvědčení? To dnes už nerozhodneme a nakonec to ani není podstatné...

Odevzdáním nálezu z vázy vyrobené *Mílou Kantorem* a dopadením cizích agentů, kteří si pro něj přišli, *Případ čerta číslo čtyři* končí.

Navazuje na něj „*Případ Jantarové komnaty*“.

Dozvídáme se tam, že ony kousky kovu byly ze slitiny titanu s molybdenem a z čistého titanu, přičemž titan i tato slitina byly vyrobeny až v roce 1965. Němci tedy byli (alespoň podle Součka) pěkně napřed. Anděl dále přiznává, že o výkresech neví pranic.

Přicházejí také další informace o oné "*letecké továrně*". Je to Avie. Na scénu přichází starý příslušník závodní stráže, noční hlídač Kobzina. Rozpomene se na dva muže, kteří továrnu navštívili a měli propustku do všech provozů. Jsou identifikováni jako němečtí konstruktéři *Schriever* a *Habermohl*, jak o nich píše *Rudolf Lusar* v knize „*Zbraně a tajné německé zbraně II. světové války*“. V tomto stěžejním pramenu se píše také o německých létajících talířích, s jejichž vývojem se začalo již v roce 1941 (podrobněji *Případ Jantarové komnaty* str. 27-28). Podle *Lusara* existovaly dva prototypy, které byly před koncem války zničeny. Byly vyrobeny v továrně ve *Vratislavi* (*Breslau*, dnes *Wrocław*), kterou ukořistili Rusové. Ti celou továrnu i tamější pracovníky odvezli na Sibiř, kde práce na létajících talířích úspěšně pokračovala. Američané získali jednoho z konstruktérů, *Miethe*, a pokračovali ve výrobě diskoplánů v továrně *A. V. Roe comp.* Tolik tedy *Lusar*.

Kobzina si potom rozpomíná na spojenecký nálet na Prahu (záměna s Drážďanami) 14. 2. 1945. Tehdy byl i pracovníci továrny nahnáni do krytů, aby neviděli, co se děje venku. Souček se domnívá, že by tehdy mohl odletět z továrny diskoplán z narychlo vybetonované malé plochy, dnes zastavěné. Předpokládá přitom, že diskoplán startoval kolmo vzhůru a navíc bezhlučně.

Souček se dále domnívá, že tento diskoplán měl zamířeno do podzemní továrny v Chebu, kde možná leží dodnes. Uvádí o ní tato následující fakta:

- továrna nazvaná *Flugzeugwerk Eger GmbH* vznikla roku 1940;
- měla na povrchu 8 prostorných hal a železniční vlečku na letišti;
- vlečka byla umístěna na výjimečně silných nosnících, nejméně 20x silnějších než na nejtěžší díly letadel, unesla i stotunové náklady;

- nadzemní části továrny sloužily jen jako návnada pro spojenecké bombardovací svazy a jako takové byly také při náletu v roce 1944 totálně zničeny;
- pod zemí se po bombardování dále v klidu „cosi“ vyrábělo;
- od vlečky vedla původně odbočka, postavená snad až po náletu, těsně po válce byl a nalezena rozebraná a na několika místech vyhozena do vzduchu;
- odbočka vedla na pahorek, snad uměle navršený ze stovek kubíků hlíny, na něm přesazený březový hájek a rozpadlý kiosek (podobné "kiosky" byly k spatření i nad Dorou, podzemní továrnou na V t a V2);
- přímo pod kioskem byl vstup do podzemí, ale snad jen do horních pater; - v podzemí 8 patrová továrna;
- byla větší než *Dora* - režim v továrně muset být podobný režimu v koncentráku, ale pracovali tam jen prověřeni Němci;
- nacisté před odchodem všechny vstupy z povrchu i větrací šachty zasypal i, něco vyhodili do vzduchu, spodek zatopili, tam snad jsou dodnes zaplavená zařízení, která se nestačila demontovat;
- některé vchody se podařilo najít - ústily do studně, do jímky s močůvkou, za nenápadnou chaloupkou;
- StB po válce výbuchy zavalila chodby vedoucí pod zemí za hranice;
- dnes (tedy v roce 1966) se tam začalo stavět a nikdo by ta místa nepoznal;
- vodu z podzemí nejde odčerpat, stále se tam valí odněkud nová.

Podle *Součka* se právě zde vyráběly součástky pro diskoplán, který byl v Praze jen kompletován. Sem také přeletěl diskoplán ohrožený nálety na Prahu. Tyto informace Souček čtenáři zprostředkovává ve vyprávění M. Anděla jako 20 let starou vzpomínku (rok 1946). Nakolik můžeme Součkovým informacím důvěřovat? Je pravděpodobné, že Souček čerpal z důvěryhodného zdroje, který si svojí charakteristikou s M. Andělem příliš nezadal. Věděl Souček víc, než mohl v *Jantarové komnatě* o Chebu napsat? To je pravděpodobné.

Poodkrýt roušku chebského podzemí se v roce 1999 pokusil seriál *Záhady a mystéria* (TV Prima, 1999). Zjistilo se následující:

- Jan Huml, mladý nadšenec, ukázal vchod dovnitř;
- reportér Pojsl tam vlezl, je tam půl metru vody, ale nikam to nevede, je tam jakýsi podzemní sál, kryt, půlkruhový, žádnou cestu dál se nepodařilo najít;
- *Josef Gluckselig* (z jehož informací možná Souček také čerpal) v reportáži potvrdil, že byl v továrně před 35 lety, čili v roce 1964, tehdy věděl o dvou vchodech;
- dnes doslova říká, že po té době už neví, kde by ten druhý vchod mohl být;
- ten přístřešek (kiosek?) by našel;
- na místě ukazuje, kde stál nízký barák (kiosek?), který byl zasypaný pískem;
- potom mluví o nějakém panu Rašplíčkovi, který je tehdy, před 35 lety vedl ještě někam dál, tam byl jeden vchod, na tom místě však Gluckselig dnes nic nenašel;
- dole našel jen prázdné nemocniční - operační sály pro letce;
- do druhého patra se už tehdy nedostali, všechno bylo zatopené;
- Gluckselig v reportáži upozorňuje na možnost dalšího vstupu pod halou, ale neví, zda je to ono;
- ukáže se, že tato cesta dál nevede, je tam jenom kotel, snad by to mohl zamaskovaný vchod.

To jsou tedy zatím dostupné informace o chebském podzemí. Souček ve své fabulaci pokračuje dál. Předpokládá, že nacističtí vůdcové včetně Hitlera si zařídili s pomocí ponorek poslední tajný úkryt, tzv. *Bobří hráz*, někde na severu, konkrétněji v Grónsku, v Hudsonově zemi. Tam jsou (podle Součkova románu) i trosky diskoplánů a mrtvolý těch, kteří tam hledali úkryt. Považovali se v důsledku polárního šílenství anebo v nějaké půtce. Další stopa vede do USA, na Floridu k jezeru Okeechobee, proslulého svými výskyty UFO. Tam se při výbuchu nálože v soukromém sídle jednoho z nacistických konstruktérů diskoplánu objeví i

kousek jantaru, snad z *Jantarové komnaty*. Ostatní naloupené umělecké poklady vzaly asi při výbuchu za své. Při výbuchu se také na obloze objevil létající talíř, který zjevně nebyl z našeho světa. Celý příběh končí tím, že záhada těchto UFO je nerozřešena. Anděl je však spokojen, neboť nacisté, kvůli nimž utrpěl svůj fatální úraz, jsou s největší pravděpodobností mrtvi.

Na celém Součkově *Případu jantarové komnaty* zaráží ještě jedna maličkost, a to lehkost, s jakou hrdinové příběhu cestují po světě. Vypravěč, redaktor zemědělské rubriky, a dr. Medunová, etnografka, si v roce 1967 cestují po světě jako by se nechumelilo. V *Případu jantarové komnaty* hladce navštíví Grónsko, odkud se plynule přepraví do USA na Floridu. V *Případu Baskervillského psa* zase společně navštíví Velkou Británii a dr. Medunová si těsně před tím ještě odskočí do Mongolska. Hrdinové příběhu a občané socialistického Československa nemají v Součkových dílech žádné problémy s vízy, výjezdními doložkami, devizovými přísliby a nakonec asi ani s čerpáním dovolené. To naprosto neodpovídá realitě té doby, ale svědčí to přitom ještě o něčem jiném. Hyperrealistický a snad až puntičkářský Souček by asi těžko popisoval tuto "*nesnesitelnou lehkost cestování*", kdyby tehdy vůbec neexistovala. Alespoň pro někoho. Čtenář může jen hádat, že v pozadí tak snadných výjezdů stojí Martin Anděl a jeho vlivné známosti, neboť veškerá pátrání se vlastně provádějí v jeho zájmu.

Můžeme však uvést i některá fakta z reálného života konce šedesátých let. Přesně takovou lehkost cestování popisuje také V. Zamarovský: „*Dnes je cesta do Egypta dovolenkovou záležitostí. Stačí se dát naočkovat... vyřídit si pasové formality, jež jsou skutečně jen formality, pak sednout do letadla a za čtyři a půl hodiny jsme z Prahy v Káhiře.*” (*Jejich veličenstva pyramidy*, Praha 1975, str. 57). V této souvislosti nepřekvapuje, že na tzv. Kompletním seznamu spolupracovníků StB se objevilo i jméno V. Zamarovského.

Zajímavé cesty uskutečnil ostatně i sám Souček. Sám o tom píše:

„*Mohu zodpovědně prohlásit, že jsem byl v čínských nemocnicích ne jednou svědkem rozsáhlých chirurgických zákroků... za použití akupunktury,*” (*Tušení stínu*, str. 253). Protože autorská práva k tomuto rukopisu jsou datována do roku 1974, musel Souček navštívit Čínu do tohoto roku. Vzhledem k jeho ročníku narození se dá předpokládat, že se tak stalo nejdříve po válce. Z logiky věci vyplývá, že čínské nemocnice pravděpodobně navštívil už jako lékař

na odborné exkurzi. S největší pravděpodobností se tedy dostal do maoistické Číny. Snad byla návštěva Číny v nějaké souvislosti s jeho služební stáží v *Severní Koreji* v téže době, tedy začátkem padesátých let. Podle *F. Novotného (Po stopách bludiček)* Souček občas "v *bujařejší náladě*" tvrdil, že se tehdy dostal i do *Jižní Koreje* a do *Japonska*.

Na jiném místě *Tušení stínu Souček* dále píše:

„Na vlastní oči jsem viděl, že bagdádští zlatníci dodnes používají zcela totožných článků...” (míněny tzv. *bagdádské články* pro elektrogalvanizaci). Musel tedy někdy do roku 1974 navštívit i Irák. *F. Novotný* na seznam pozoruhodných Součkových výletů připisuje také *Alma-Atu* a *Kypr*, kde se o společné dovolené s manželkou v roce 1977 orientoval tak dobře, jako by tam už předtím někdy byl.

Touto odbočkou se dostáváme asi k té temnější stránce Součkova života a k tomu, že i on byl s StB v jakémsi spojení či kontaktu. Pokud budeme pátrat po osudech ztraceného rukopisu *Tušení světla*, možná i tady zapracoval jakýsi "*státní zájem*". Ostatně velmi podrobně to rozebírá *F. Novotný* v publikaci s příznačným názvem *Po stopách bludiček*. Tady najdeme i jedinou kapitolu, která se z *Tušení světla* dochovala. Ze Součkovy pozůstalosti prý ale zmizel ještě jeden rukopis, překlad druhé Danikenovy knihy *Zpět ke hvězdám*. A bůhví co ještě.

Co to vlastně *Ludvík Souček* věděl? Vypátral něco důležitého o nacistických pokladech? Opravdu tušil, kde je třeba *Jantarová komnata*, diskové letadlo, čísla nacistických švýcarských kont nebo „jen" seznam konfidentů gestapa? Takový seznam by byl pochopitelně nebezpečný i dvacet nebo třicet let po válce. A v podobě "*štěchovického pokladu*" je tato problematika živá (a nebezpečná) vlastně dodnes. Nebo byla motivem krádeže (?) obou rukopisů pouze snaha získat nějaký hmotný prospěch?

Když se tedy znovu podíváme na problematiku nacistických diskoplánů v Čechách a nad Prahou, vidíme, že do značné míry tento materiál stojí na Součkově literární fikci vycházející z Lusarovy knihy. Souček dokonce nemluví určitě ani o oné továrně, kde měl být diskoplán údajně vyprojektován. V *Případu čerta číslo 4* se mluví o "*fabrice v Jinonicích*", v *Případu jantarové komnaty* to je "*Avie*". A my dobře víme, že v *Jinonicích* nikdy žádná *Avie* nebyla, protože ta se nacházela v *Letňanech*. Za války spadala pod koncern *Junkers*, který částečně provozoval i nechvalně známou podzemní továrnu *Doru* na rakety V 1 a V2. Pokud by tedy přece jen v Praze vznikla nějaká tajná zbraň, potom tato stopa vede spíše než do Chebu právě

do *Dory*, která byla Spojenci považována prakticky za nedobytnou. (Rozhodně mohla odolat leteckému bombardování a jediný způsob, jak ji v případě odporu obsadit by bylo její zamoření otravným plynem. Nakonec byla obsazena bez boje.)

Dalším, s tím souvisejícím problémem, je fakt, že *chebské podzemí*, ať již tam bylo cokoli, se vůbec nepodobalo "klasické" německé podzemní továrně, jak ji známe právě třeba z příkladu dobře zdokumentované *Dory*. Nacisté přesunovali svoji výrobu do podzemí proto, aby byla chráněna před nálety. Nestavěli vlastně nic náročného, jenom účelně pospojované výrobní haly s běžícím pásem. Pokud možno se vyhýbali komplikacím, které by stavbu zbytečně zdržovaly a prodražovaly. Proto byly podzemní továrny jednopodlažní a hlavní pracovní silou v nich byli vězni. Někdy se nacisté spokojili i s pouhými železničními tunely, jako třeba u *Davle* (Žampach) nebo u *Bonnu*. Podzemní továrny také mívaly dalekosáhlé zázemí. *Dora* měla hned vedle podzemní filiálku zvanou *Laura*, dále koncentrační tábor *Buchenwald* s příslušnou ostrahou, zdvojené dodavatelské závody na různých místech Třetí říše a dva raketodromy, *Peenemünde* a po jeho rozbombardování *Bliznu*. Obrovský organizační kolos, do něhož byly zapojeny desetitisíce lidí. Jenom technický archiv *Dory*, před koncem války nacisty pečlivě schovaný a potom zase objevený, vážil 14 tun. Stal se základem pro pozdější raketový vývoj a německé raketové střely nám nakonec otevřely cestu do vesmíru a na Měsíc. Části raket je přitom možné v *Dore* vidět dodnes.

Po hypotetických diskoplánech nic takového nezůstalo a chebská továrna vypadá ve srovnání s *Dorou* jako opuštěný sirotek. Zatímco do *Dory* je možné dostat se i dnes a za časů NDR se na začátku tunelů dokonce skladovala zelenina, do chebské továrny se proniknout nedá. Podrobný průzkum byl proveden v letech 2000 - 2012. Osm podzemních pater bylo jen chimérou, stejně jako byly odhaleny další mýty. (3)

Mýtus nacistického létajícího talíře opakují i další čeští a slovenští autoři. (4), (5), (6)

Odkazy

(1) *Souček, L.: Případ čerta číslo čtyři. Albatros, Praha, 1968*

(2) *Souček, L.: Případ jantarové komnaty. Albatros, Praha, 1970*

(3) *Tajemství podzemní továrny v Chebu. (Miloš Pilarš), 2012. ČSFD. Internet: <http://www.csfd.cz/film/314837-tajemstvi-podzemni-tovarny-v-chebu/diskuze/>*

- (4) *Jesenský, M. - Leśniakiewicz, R.: Wunderland - mimozemské technologie Třetí říše. AOS Publishing, Ústí n.L. 1999*
- (5) *Vokáč, P. – Mehner, T.: Hitlerovy tajné zbraně. XYZ, Praha, 2008*
- (6) *Novák, J. A.: Létající talíř pro Hitlera. Po stopách nacistické superzbraně. XYZ, Praha, 2012*